

Romanssihuijausten verkossa -podcast jakso 2: Varovaisuus kannattaa ihastuneenakin – tekstivastine

00:00:00

[tangomusiikkia]

00:00:20

Janina: Tervetuloa Nettideittiturvan podcastin pariin. Tänään olemme romanssihuijausten verkossa. Oletko sinä tai läheisesi törmännyt romanssihuijaukseen? Romanssihuijaus auervaaroinen on vanha ilmiö, mutta valitettavasti romanssihuijaukset leviävät keskuudessamme verkkotodellisuuden kautta ehkä nopeammin kuin koskaan ennen. Mistä ilmiössä on oikein kyse? Mitä kaikkea siihen liittyy, kun kokee romanssihuijauksen tai läheisenä joutuu todistamaan, kun oma vanhempi puoliso tai ystävä joutuu huijatuksi? Mun nimi on Janina Koski. Mä oon Nettideittiturvan hankesuunnittelija ja tän podcastin juontaja. Lähdetään avaamaan yhdessä romanssihuijausilmiötä eri asiantuntijavieraiden kanssa.

00:01:05

Janina: Hei, tervetuloa Romanssihuijausten verkossa -podcastin pariin, ja tänään meillä on vieraana Rikosuhripäivystyksestä kehitysjohtaja Jaana Koivukangas. Tervetuloa.

00:01:18

Jaana: Kiitos.

00:01:19

Janina: Ja hei tähän ihan alkuun. Meillä on ollut tapana tässä esittää tällainen asiantuntijavieraille toistuva kysymys, että millaisia ajatuksia sana 'romanssihuijaus' sinussa herättää?

00:01:30

Jaana: No, valitettavan tuttu sana näinä päivinä on ollut jo joitakin vuosia. Ja tietenkin puhutaan, jotkut puhuu rakkauspetoksista jalove scamistä ja vaikka mistä, mutta ilmeisesti tää romanssihuijaus on kuitenkin ehkä vakiintunut sitten ainakin ammattilaisten keskuudessa sellaiseksi sanaksi mitä käytetään, mutta että se on valitettavan tehokas tapa huijata ihmisiltä rahaa tunteisiin vedoten. Ja siinä käytetään nimenomaan ihmisen yksinäisyyttä ja rakkauden kaipuuta sitten hävyttömästi hyväkseen.

00:02:00

Janina: Juuri näin. Hyvä tiivistys. Ennen kuin mennään vielä syvemmin tähän ilmiöön, niin jutellaan vähän siitä mistä sä tuut tänne, eli Rikosuhripäivystyksestä, että mitä siellä tehdään, että jos nyt täällä on kuulijoita jotka ensimmäistä kertaa kuulee Rikusta?

00:02:22

Jaana: No, rikosuhripäivystyksen perustehtävä on parantaa rikoksen uhrin, hänen läheisensä ja rikosasiassa todistavan ihmisen asemaa, joko vaikuttamistyöllä tai tuottamalla tukipalveluita. Parhaiten meidät tietysti tunnetaan meidän tukipalveluista. Meidän tehtävä on toimia oikeastaan niinku rikoksen uhrin puolestapuhujana ja tarpeiden tulkitsijana myöskin. Ja kaikki meidän palvelut on tarkoitettu yhdenvertaisesti ihan kaikenlaisten rikosten uhreille tai rikosasiassa todistaville tai heidän läheisilleen. Ja jos vaikuttamiskeinoja ajatellaan, niin me osallistutaan erilaisiin rikoksen uhrin asemaa parantaviin työryhmiin ja tehdään työtä yhdessä kolmannen sektorin ja viranomaisten kanssa, yhteistyössä pääasiassa aina. Rikoksen uhrin asemasta ja tarpeesta, me annetaan paljon lausuntoja, koulutetaan, tiedotetaan, osallistutaan julkiseen keskusteluun. Ja sitten pyritään myös edistämään niinku rikoksen uhrin asemaan liittyvää tutkimusta. Ja sillä tavalla, että se katsotaan myös, että se olisi sellainen tärkeä tehtävä, että ollaan

mukana siinä. Sitten taas palvelujen osalta, niin tarjotaan käytännön neuvoja ja henkistä tukea. Sitten meidän asiakkaille näissä tilanteissa. Ja pyritään siihen, että heidän oikeusturvansa toteutuu ja että he saa tarvitsemaansa apua. On se sitten kriisiapua tai mitä apua sitten milloinkin, niin myös ohjataan sitten lisäpalveluihin ja muihin tukipalveluihin tämmöisiin erityistukipalveluihin, että aika paljon meidän asiakkaat tarvitsee myös sellaista sellaista apua.

Ja tota meillä on aika paljon asiakkaita. Meillä oli viime vuonna 28 300 asiakasta meidän eri palveluissa. Toki meillä on myös kolmekymmentäyksi palvelupistettä ympäri Suomea, että kaikki ei ole vain yksi paikassa, mutta ja sitten meillä on valtakunnallisia palveluja ja sitten meillä on henkilökohtaisia, kasvokkain tarjottavia palveluja, että jakautuu tietysti sitten näiden palvelujen keskelle. Että tietysti jos haluat tietää, mitä me romanssihuijausten uhrien kanssa tehdään, niin tota siitä tietysti voisin vielä muutaman sanan sanoa.

Eli tota näissä tilanteissa tietenkin se rikosprosessiin liittyvä neuvonta, semmoinen ammatillinen keskusteluapu on on tarpeen myöskin, että valitettavan usein tietysti nää rikosprosessit ei kauhean pitkälle etene. Että tietysti jos se rikoksenteijä on todennäköisesti ulkomailla, niinku useimmiten on. Ei tietysti voi sanoa että aina, mutta että useimmiten, niin silloin tietysti Suomen poliisilla ei ole oikein mahdollisuuksia toimia siellä ulkomailla. Mutta että siitä huolimatta me ohjataan tekemään rikosilmoitus, koska joskus voi olla niin, että joku asia on sitten niin laaja asia ja katsotaan, että se voi liittyä samaan isompaan rikosvyyhtiin, jolloin sitten tietysti Suomen poliisi tekee kansainvälistä yhteistyötä sitten muiden maiden poliisien kanssa, ja sitten voi ollakin mahdollisuudet selvittää se. Kyllä me aina aina kannustetaan ihmisiä tekemään se rikosilmoitus joka tapauksessa.

Ja sitten tietysti on tärkeää, että me tuetaan ihmisiä sitten myös pääsemään niinku jollain tavalla tasapainoon sitten sen asian kanssa joka tapauksessa, että hän tarvitsee myös neuvoja, että miten selviytyä sitten mahdollisesti taloudellisesta ahdingosta. Toiset on saattanut menettää joitain tuhansia euroja, mutta meillä on myös asiakkaita, jotka on menettänyt kahta kolmea sataatuhatta euroa, että on voinut mennä koko omaisuus ja vielä velkaantua lisäksi. Niin sitten mietitään sitä, että mitkä ne keinot on sitten selviytyä niistä asioista. Ja sitten toinen asia myös, että kuinka selviytyä sydänsuruista, että siinä ei menetetä pelkästään rahaa vaan myöskin siinä menetetään sitten se rakkaus, oletettu mahdollinen romanttinen tulevaisuus, mitä on jo ehditty sitten toivoa ja mihin on uskottu.

Ja toinen asia mitä käsitellään paljon on myös häpeä - että se häpeän tunne on hyvin, hyvin vahva. Toki se voi liittyä siihen, että on jotenkin niinku antanut itsensä joutua sellaiseen tilaan, että on tullut huijatuksi, mutta myös siihen usein, että jos joku läheinen on jo varoittanut tai pankki on ollut yhteydessä ja varoittanut kun tehdään rahansiirtoja, niin häpeää on myös siitä, että ei ole niinku kuullut eikä välittänyt silloin niistä varoitteluista.

00:06:35

Janina: Niin, ja mä ajattelen, että tuossa voi olla nimenomaan se, että kokijalla on niin vahva mielikuva nimenomaan siitä, että hän on etäparisuhteessa, ja hän elää niin kun parisuhteessa. Ja mä ajattelen niin, että siinä hetkessä voi olla ihmisen niinku vaikea mieltää sitä, että on oikeasti kyseessä niinku romanssihuijaus. Niin miten se näkyy teidän palveluissa sitten, että kun teihin otetaan yhteyttä, että onko tää kokija vielä silloin ikään kuin aktiivisesti siinä niin kun parisuhteessa niin kun hän kokee, vai onko sitten jo ikään kuin tuli ilmi se että se huijaus on paljastunut?

00:07:13

Jaana: No, no meille tietysti. Meillähän ottaa yhteyttä myös romanssihuijausten uhrit, mutta myös läheiset. Että ei ole mitenkään epätavallista, että läheinen ottaa yhteyttä, joka tavallaan sivusta jo vähän niinku

aavistelee, että nyt tää ei ole kyllä ihan oikea romanssi ja on koittanut todennäköisesti puhua jo ihmisen kanssa, mutta että ei sitten tule kuulluksi, ja sitten he ottaa meihin yhteyttä ja on huolissaan että mitä tässä voidaan tehdä. Ja tota, eli tuohon kysymykseesi vastaan, että joko heillä on meneillään se huijaus, tai sitten on toki niitäkin jotka sitten ovat tajunneet, että ”nyt mä oon tullut huijatuksi” ja sitten lähtee hakemaan apua. Ja joskus voi olla niin, tiedän semmoisiakin tarinoita, että sitten kun kun rikoksen tekijä ei saa huijattua millään tavalla sitä rahaa enempää tai ollenkaan, niin sitten saattaa ihmiset ottaa yhteyttä jopa poliisin huolissaan, että hänen rakkaalleen on nyt tapahtunut jotain.

00:08:09

Janina: Aivan ja tässä näkyy niin vahvasti se, että nää kokijat elää niin todeksi sitä niin kun mielikuvaansa ja sitä fantasiaansa siitä parisuhteestaan. Mutta tää on mielenkiintoista, että myös teillä on näkynyt tää niinku läheisten yksi yhteydenotto, kun tässä Nettideittiturvan tukipalveluissa ollaan myös nyt jo tätä samaa huomattu, että se on hankalaa hankalaa puuttua kun näkee vierestä, että miten toinen on niin syvällä siinä prosessissa. Niin tuleeko sulle nyt mieleen mitään, että jos täällä on kuulijoissa esimerkiksi nyt tällaisessa tilanteessa olevia läheisiä, että ystävä tai kenties puoliso tai sukulainen on niin kun menemässä tätä romanssihuijausta kohti, että mitä läheinen voi siinä hetkessä tehdä?

00:09:01

Jaana: No tietysti niinku on kauhean tärkeitä, ettei loukata ihmistä eikä lähdetä niinku suoraan sanomaan, että ”toi ei ole totta” ja ”nyt oot hölmö ja uskot tällaisiin”. Että sehän saa vaan puolustautumaan, että se ei oikeastaan niinku auta kauheasti, että harvoin siinä semmoista oivallusta tulee että ”no hyvä kun sanoit, nyt mä lopetankin tämän yhteydenpidon”. Että kyllä siinä niinku käy päinvastoin. Ja usein niinku jotkut asiantuntijathan on niinku tämmöistä rakastumista, verrannut jopa psykoottisen tilaan, että kyllä me jokainen varmaan muistetaan kun on ollut oikein rakastunut, että siinä kyllä vähän se tuppaa se järki sitten niinku jäämään sen tunteen alle, mikä on ihanaa ja inhimillistä.

00:09:45

Janina: Kyllä ja se on. Mä ajattelen, että se on tosi luonnollista ja se kuuluu siihen ihastumiseen myös.

00:09:49

Jaana: Niin kyllä, aivan. Ja sitten tämmöisissä tilanteissa sitten, jos muut alkaa epäilemään tai vaikka hän itsekkin alkaisi epäilemään sitä, niin syntyy semmoisia niinku ajatusvinoumia, että alkaa jotenkin niinku kuitenkin sitten selittämään itselleen niinku parhain päin, että hakee jostain pienistä asioista niinku todisteita siihen, että ”kyllä tää on totta”.

00:10:08

Janina: Just näin. Eli sitä logiikkaa yrittää hakea siihen prosessiin vähän niinku keinoilla millä hyvänsä.

00:10:15

Jaana: Joo kyllä.

00:10:17

Janina: Kyllä. Ja tää onkin hyvä että ruvettiin tästä heti näin alussa puhumaan, kun ollaan tosiaan tässä Nettideittiturvassa myös tämä sama huomattu ja mietitty sitä, että mitä me voidaan näille läheisille nimenomaan tässä niinku tuen muodossa tarjota, että on myös tärkeää että he pääsee purkamaan sitä tunnetta ja sitä niinku tunnettaakkaa tai kuormitusta mikä saattaa tulla siitä, että ”kun nyt tää mun läheinen ei kuule mua, se ei ymmärrä mua”. Ja rahat lentää niinku taivaan tuuliin, että siinäkin hetkessä on hyvä, että heillekin tarjotaan se keskustelumahdollisuus.

00:11:02

Jaana: Kyllä joo, ja sitten mietitään ihan konkreettisia neuvoja, että mitä voisi niinku jollain tavalla tuoda sitä

esiin, ja että kyllähän on niinku erilaisia tapoja. Että se on tietysti ensimmäinen asia, että koitetaan että ”älä lähetä rahaa, että älä yhtään nyt lähdetä rahaa ennen kun on live-tapaaminen”. Joskus sekään ei auta. Kyllä me tiedetään, että myös live-tapaamisiakin on tapahtunut näissä, mutta että harvemmin.

Että ei tosiaan sitä rahaa kuitenkaan lähettäisi. Ei silloinkaan, vaikka toisessa päässä sanotaan, että ”nyt sattui iso onnettomuus ja nyt on kiire”. Usein, koska totta kai rikolliset hioo taitojaan koko ajan ja he vetoaa siihen kiireeseen, koska silloin ne tietää, että ihmisen harkintakyky voi pettää.

00:11:44

Janina: Juuri näin.

00:11:45

Jaana: Että kun on hätä, että ”nyt mä oon joutunut sairaalaan. Mä en pääse täältä ulos, kun mun pitää maksaa sairaalamaksut” tai mitä tahansa. Että siellä on aika hurjiakin tarinoita sitten mitä sepitetään ja että niinku siitä pitäisi huolen. Ja sitten tietysti nää profiilit, että käänteistä kuvahakua Googleen sitten. Yhdessä vaikka katsoo sitten tän läheisensä kanssa, että löytyykö näitä kuvia. Että usein sitten löytyy kuitenkin sieltä niitäkin kuvia, että niinku pystyy osoittamaan silläkin tavalla, että ”huomaatko, että tää sama kuva on ihan eri nimellä täällä”.

Ja tietysti sitten hakea tietoa, että mediassa on paljon tänä päivänä tarinoita ihmisiltä, jotka ovat joutuneet uhriksi. Ja sitten he kertovat, että mihin kaikkeen, mitä tarinoita heille on sepitetty. Nää kuitenkin noudattaa tietyllä tavalla samaa kaava.

Ja sitten kun tavallaan sen prosessin ymmärtää, niin usein silloin ihminen voi löytää, että ”hetkinen että mulla tapahtuu osapuilleen näitä samoja asioita.” Että tavallaan niinku tuoda lisää semmoisia todisteita, että ainakin saisi sen epäilyksen heräämään ja sen myötä että ei nyt ainakaan sitä rahaa lähettäisi. Ja sitten katsoo, että mitä tapahtuu.

00:13:00

Janina: Ihan mahtavaa kun päästiin heti tähän ytimeen kiinni jotenkin, että näitä niinku käytännön tason ja niinku konkretian tason neuvoja ja vinkkejä kuulijoille. Ja tota mä vielä kysyisin sen verran, kiinnostaa niinku kuulla miten yleinen ilmiö romanssihuijaus on Rikussa, että paljon teillä on näitä keissejä, vaikka vuositasolla?

00:13:23

Jaana: No meillä oli itse asiassa viime vuosi oli ensimmäinen vuosi, kun me lähdettiin ylipäättään niinku erittelemään, että meillä on aikaisemmin ollut vaan niinku yhteydenoton syy niinku petos. Viime vuonna me sitten vähän niinku eriteltiin niitä. Ja romanssihuijauksia meillä oli lähemmäs kaksisataakahdeksankymmentä niinku yhteydenoton synnä, joista sitten kyllä selkeästi suurin osa oli naisia, mutta oli siellä noin lähes kuusikymmentä miestä.

00:13:48

Janina: Niin just, että siinä voidaan nähdä tällöistä vähän niin kuin sukupuolijakaumaa, mutta kuitenkin sitten siellä on myös niinku miesoletettuja mukana.

00:13:56

Jaana: Joo, että kyllä se niinku kyllä se sillä tavalla näkyy. Ja että usein ajatellaan, että tää koskee vaan pelkästään naisia ja että on jonkun näköinen profilointi että keski-ikäiset ja sitä vanhemmat naiset. Mutta että kyllä se todellakin miehiäkin koskee.

00:14:11

Janina: Kyllä ja mitä ollaan myös tässä Nettideittiturvassa havaittu, että yleensä meillä on joku

tämmöinen oletus nimenomaan, että se on ehkäpä iäkkäämpi naisoletettu, joka on niin kun romanssihuijauksen kokenut, mutta yhtälailla tää ilmiö koskettaa myös niin kun nuoria ihmisiä. Että ei voi sillä lailla niinku lähteä sanomaan, että tää on vaan vaikka tietyn sukupuolen tai tietyn ikäisten ihmisten haaste.

00:14:38

Jaana: Kyllä. Toki varmaan enemmän on keski-ikäisiä ja sitä vanhempia, mikä on ihan loogista: nuorilla ei ole rahaa mitä huijata samalla tavalla. Että sitten kun on jo vähän vanhempi, niin on saattanut vähän sitä omaisuutta jo kertyä ja näin tietysti on. Ja sitten usein myös silloin ehkä sitten voi olla, että on jäänyt leskeksi tai on eronnut ja lapset on jo lentänyt pesästä pois.

Se on vähän niinku semmoinen sopiva tyhjiö myös siellä elämässä. Ja kuitenkin ei se ikä tarkoita sitä, etteikö ihminen kaipaisi niinku rakkautta ja ihmistä rinnalleen, niin siinä kohtaa sitten ja toisaalta ei ehkä samalla lailla enää liiku missään tuolla yöelämässä tai jossain missä niinku nuorena tapaa vielä niitä kumppaniehdokkaita. Että siinä mielessä toki jonkunlainen yleistys varmaan pitääkin paikkansa, mutta ei saa sokeutua siihen, että se koskee vain tiettyä sukupuolta tai tietyn ikäisiä samalla lailla.

Myöskään ei pidä myöskään niinku sokeutua niille tarinoille, mitä kerrotaan niistä rikoksen tekijöistä, että aika usein sanotaan että ”no, ne kertoo, että ne on sota-alueella tai öljynporauslautalla tai jotain.” Joo osa kertoo, siihenkin on syynsä miksi he kertoo näin, mutta ei kaikki sitä samaa tarinaa, eikä ne kaikki kerro olevansa amiraaleja tai lentäjiä tai lääkäreitä tai jotain.

00:16:00

Janina: Kyllä. Tuo olikin tosi hyvä pointti, että ne tarinat voi olla mitä vaan. Että vaikka niistä voidaan nähdä jotain tällaista niinkun yleistystä, ne on ehkä jotain korkean statuksen omaavia niinku ammatti-ihmisiä, mutta että siellä voi olla jotain muutakin. Ja itse asiassa nyt kun puhutaan näistä tekijöistä, niin ootteko te Rikussa päässeet todistamaan sellaista tapausta, jossa tekijä saadaan kiinni ja kokija saa oikeutta tapahtuneesta?

00:16:33

Jaana: Tota noin niin. Eipä juuri ja mulla ei ole tiedossa, että ainakaan näitä, mitkä on ulkomailla tapahtunut että olisi. Mä tiedän, että niitä on, on poliisin kanssa keskusteltu että joitakin on. Mutta, että meidän asiakkaista, niin mulla ei ole ainakaan tietoa ja mä uskon, että mä kyllä kuulisin jos olisi. Että jotakin niinku suomalaisia huijareita on kyllä, että jotain on niinku selvinnyt, ja jotkut ovat sitten jopa saaneet jotain rahojaan takaisin.

00:17:03

Janina: Joo, ja nyt kun puhutaan näistä tekijöistä niin, niinku tuossa aluksi jo mainittiinkin siitä, että usein tekijät on niin kun kansainvälisillä vesillä, jos voi näin sanoa, ja he ehkä sitten liittyy johonkin tällaiseen järjestäytyneeseen rikollisuuteen. Mutta jos puhutaan hetken aikaa vielä näistä suomalaisista tekijöistä, niin minkälainen on suomalainen romanssihuijauksen tekijä?

00:17:29

Jaana: No sitä on ehkä tietysti vaikea sanoa kun me ei kohdata heitä sillä tavalla, mutta se mitä nyt niinku ollaan keskusteltu poliisien kanssa ja muiden kanssa jotka näiden asioiden kanssa operoi, niin harvemmin on semmoista järjestäytyntä rikollisuutta suomessa, että kyllä he on sitten enemmän niinku yksin toimivia että semmoisia niinku entisaikaisia Auervaaroja. Että sillä tavalla ehkä sellaista yritteliäisyyttä sitten saattaa olla. Mutta ei ole sillä lailla ainakaan mulla semmoista käsitystä, että olisi semmoista ihan niinku järjestäytyntä rikollisuutta, kun puhutaan että ulkomailla ne on melkein semmoisia tehtaita, joissa kolmessa vuorossa tehdään töitä, niin ei ehkä samalla lailla.

00:18:12

Janina: Näin ollaan myös Nettideittiturvassa tätä tekijänäkökulmaa mietitty ja pohdittu yhdessä, koska meillähän on tässä tarkoituksena myös uusintarikollisuutta niinku ennaltaehkäistä, että yritettäisiin sinne tekijöihin saada jotain kontaktia. Mutta toistaiseksi se on ollut hiukan hankalaa, koska he ovat siellä kansainvälisissä paikoissa ja nimenomaan näissä tehtaissa. Mitä me tiedetään näistä kansainvälisistä tekijöistä?

00:18:44

Jaana: Poliisi olisi varmaan parempi vastaamaan tuohon kysymykseen, mutta että se käsitys mikä meillä on niin todellakin, että se on ihan siis ammatti. Se on monelle ammatti. Ja tota, että kyllähän niinku siellä on varmasti niin miehiä kuin naisia töissä, että ei ole mitään tietoa siitä, että se profiilin mies on oikeasti mies, tai profiilin nainen on oikeasti nainen. Että itse asiassa, jos ajattelisi asiaa jopa niin kun logiikan perusteella, niin kuka muu tietää mitä nainen haluaa kuulla kun toinen nainen?

00:19:23

Janina: No niinpä!

00:19:25

Jaana: Tai päinvastoin, että jos miestä huijataan, ei ole mitään takeita, että olisi edes sitä sukupuolta, mitä uhri kuvittelee toisen olevan. Ja semmoinen, että heillähän on valtava tietotekninen osaaminen. Että, he tosi nopeasti niinku pystyy selvittämään asioita. Aika usein nimittäin, jotta se suhde lähtee alkuun, niin se käsitys mikä meillä on, että nää usein ihmiset he sanovat, että he on tosiaan jossain päin maailmaa ja ovat työtehtävissä siellä, mutta heillä on joku läheinen yhteys Suomeen. Että he saattaa kertoa, että ”mä oon asunut Suomessa, tai mulla on sukulaisia”, tai jotain. Ja sitten jos sanoo, että ”asun Mannerheimintiellä Helsingissä”, niin toinen voi heti kysyä, että ”hei vieläkö siinä on se Forumin liikekeskus, että siinä onkin käynyt, kävin aina siinä ostoksilla” ja näin, joka tuo heti semmoista tuttuuden tunnetta.

00:20:24

Janina: Joo ja luottamusta.

00:20:25

Jaana: Joo, kyllä se herättää luottamusta ja sitten se herättää myös mahdollisuuden, että tähän ihmiseen voi tutustua. Ja varsinkin, jos he sanoo vielä että he tykkää Suomesta niin paljon että he haluaisi muuttaa Suomeen, jolloin se suhde oikeasti tulee paljon enemmän mahdolliseksi. Että mun ei tarvitse muuttaa mun elämäni ja muuttaa niinku toiselle puolelle maailmaa, vaan että tää ihminen on valmis tulemaan tänne mun luokse.

00:20:51

Janina: Just näin. Ja sitten voi olla, että haaveillaan siitä, että ”hei, että se kesämökki, voidaan nyt lähteä yhdessä tekemään sinne ja tänne ja tonne ja sitten lähtee tulemaan niitä rahapyyntöjä ja siellä on taustalla sitten se yhteinen haave tai joku tällainen.

00:20:54

Jaana: Juuri näin. Avataan ehkä yhteinen tili. Että, tää profiilin kaveri avaa tiliin, että ”myyt jo sun asunnon, niin katsotaan yhdessä”. Että, ”minäkin olen jo laittanut sinne rahaa” ja on saanut todella näyttämään sen niin, että siellä tilillä olisi rahaa, ja että ”voit sinäkin laittaa sinne ja sitten voit jo alkaa katselemaan yhteistä kotia meille”.

00:21:12

Janina: Kyllä. Ne on hurjia, ja just tässä niinkun näkyy ja kuuluu se tavallaan se kokoluokka, missä me niinku

liikutaan silloin kun puhutaan siitä, että lähdetään myymään vaikka kotia tai sitä asuntoa tai jotain, vaikka sijoitusasuntoja tai tällaista, että ne menetykset on valtavia niinku taloudellisesti.

00:21:35

Jaana: Kyllä. Ja sitten se ei ole välttämättä aina pelkästään se, että pyydetään rahaa. Voi olla myös niin, että hänelle lähetetään rahaa tai hänen tili, että tämmöistä rahanpesua yritetään sitä kautta. Siitä ehkä puhutaan vähemmän, mutta että se on myös yksi muoto näissä romanssihuijauksissa.

00:21:52

Janina: Joo. Toi olikin hyvä pointti tuoda esiin myös tuo. No, jutellaan vielä rikosoikeudellisesta prosessista. Mitä aluksi aluksi sitä sanoitkin, että se on valitettavan lyhyt se esitutkintavaihe, koska ei ole sitten mahdollisuutta lähteä sinne niinkun kansainvälisesti Suomen poliisilla toimimaan.

Mutta miten se niin kun etenee tää rikosoikeudellinen prosessi sen jälkeen, kun se rikosilmoitus on tehty.

00:22:17

Jaana: No normaalitilanteessa, siis ylipäätään niinku rikoksissa, niin tietysti se on se rikosilmoituksen tekeminen, jonka jälkeen sitten tietysti poliisi arvioi, että onko rikosta tapahtunut, että onko tätä syytä käynnistää esitutkintaa, että ei ole mikään automaatio, että se aina käynnistetään. Vaan se voi olla, että siinä kohtaa rajataan jo sitten pois, katsotaan niinkun, että ei ole ehkä sitten kuitenkaan rikoksesta niinku selkeätä näyttöä, että sitä kannattaa lähteä niinku kauheasti resursseja siihen tutkintaan laittamaan.

Tai sitten voidaan katsoa, että rikos on sen tyyppinen, että tavallaan yleisessä isossa mittakaavassa niinku vähäisempi, että se resurssi minkä poliisi laittaa siihen ne on niin paljon isompi kuin se hyöty mikä saadaan selvitettyä. Siis mehän tiedetään polkupyörävarkaudet, tän tyyppiset niin ei Suomen poliisilla ole enää resursseja kauheasti alkaa tutkimaan sitä. Mutta se rikosilmoitus täytyy tehdä, jotta vakuutusyhtiöt sitten taas voivat korvata sitten sitä.

Mutta että siinä kohtaa jo tavallaan, että se olisi niinku rikosten esikäsittely, joka tehdään siinä vaiheessa. Mutta sitten jos esitutkintaan mennään, niin tietysti siinä sitten arvioidaan, kun päästään syvemmälle siihen asiaan, että onko minkä tyyppinen rikos ja onko tää rikos ja näin, ja sen jälkeen sitten tietysti jos katsotaan että se on rikos, se tutkitaan ja sitten esitutkinta valmistuu jossain kohtaa sitten, kun on kuultu niin rikoksen uhria, puhutaan asianomistajasta, ja rikokseen epäiltyä ja mahdollisia todistajia ja toki hankitaan muita todisteita sitten tarvittaessa.

Ja tänä päivänä tää on jo varsin pitkä prosessi. Ja varsinkin sitten, jos siihen liittyy vielä fyysisiä vammoja, niin sitten tietysti poliisi tilaa lääkärintodistukset tietenkin asianomistajan luvalla, mutta että sekin lisää taas sitä aikaa. Mutta sitten lopulta, kun se esitutkinta valmistuu, niin siitä tehdään semmoinen esitutkintapöytäkirja, joka sitten lähetetään syyttäjälle.

Mutta sitten jos on vakavampia rikoksia, niin syyttäjä saattaa olla mukana jo esitutkintavaiheessa. Tai että että se vakavuus voi johtua siitä itse rikoksesta, henkirikos tai joku tän tyyppinen. Tai sitten, että se on niin laaja se rikos, että syyttäjät on jo heti mukana, että se koskettaa niin monia. Ja tota, sitten on tietysti syyttäjällä syyteharkintavaihe, ja he sitten tutustuu siihen materiaaliin ja katsoo, että onko tässä riittävästi perusteita syyttää, eli he vielä arvioi niinku uudelleen sen, että onko tää semmoinen rikos, ja jos on niin millä rikosnimikkeellä että syyttäjähän voi vielä sitäkin tutkia uudelleen.

Poliisi tutkii jollain tietyllä rikosnimikkeellä, mut syyttäjä sitten vielä katsoo sen asian uudelleen.

Ja joko sitten tehdään haaste, haastetaan sitten rikokseen epäilty oikeuteen vastaamaan teostaan, tai sitten voidaan tehdä syyttämättäjäättämispäätös, jos katsotaan siihen on syyttäjälläkin erilaisia vaihtoehtoja, että jos tekee niin miksi tekee – katsotaanko, että rikos on sen verran niinku vähäinen, että ei ole niinku järkeä

laittaa resursseja siihen, tai katsotaan ettei ole riittävästi näyttöä.

Syyttäjä on kuitenkin aika vahva ammattilainen arvioimaan sitä, että tulisiko tässä näyttö riittämään oikeudessa. Sitäkin täytyy siinä kohtaa arvioida sitten. Ja tuota sitten just syyttäjällä on myös mahdollisuus ohjata rikos sovitteluun, samoin kuin poliisilla. Tänä päivänä poliisi ohjaa enemmän kuin syyttäjä niitä, mutta syyttäjä voi myöskin sen tehdä, että voi katsoa, että asia ehkä ratkeaa paremmin rikos- ja riita-asioiden sovittelun kautta. Sitten jos se menee oikeuteen, niin toki syyttäjä voi viedä oikeuteen, vaikka olisi soviteltu.

Oikeudessa sitten se asia käsitellään ja kuullaan todistajia siellä, jos on tarpeen, ja sitten tulee tuomio ja siellä myös käsitellään vahingonkorvausvaatimukset – määrätään ne sitten, jos tuomioistuin niin katsoo. Ja sitten tulee ratkaisu sieltä, ja sen jälkeen siihen on sitten mahdollista valittaa hovioikeuteen. Joskus on semmoisia asioita, jotka katsotaan, että ei ole ehkä niin vakavia asioita, niin voi olla että hovioikeus ei anna valituslupaa, mutta usein noissa vakavammassa asioissa niin kyllä hovioikeus melkein antaa sitten sen valitusluvan.

Siitä voi valittaa asianomistaja tai tämä rikoksesta tuomittu tai syyttäjä, ja sitten se käsitellään hovioikeudessa – siihen taas vuosi vierähtää ihan helposti. Ja senkin jälkeen, jos on vielä tyytymätön, niin voi hakea valituslupaa korkeimmasta oikeudesta. Mutta korkein oikeushan on semmoinen ennakkopäätöstuomioistuin, että sinne pääasiassa otetaan sellaisia rikosasioita käsiteltäväksi, mistä ei ole aikaisempia päätöksiä, oikeuden päätöksiä, että se täytyy niinku pohtia siellä, koska sitten nää korkeampien oikeusasteiden päätökset usein ohjaa sitten niitä kärjäoikeudenkin ratkaisuja jatkossa. Se on semmoinen, että sinne menee loppujen lopuksi sitten aika vähän siitä määrästä mitä tuomitaan niinku hovioikeudessakin.

00:27:36

Janina: Hei ihan valtavan kattava ja laaja selitys siitä, että mitä tää on. Kiitos, itsellekin tästä tuli uutta tietoa samalla. Mutta tuota, mietitään vielä tuota, mikä on romanssihuijauksen rikosoikeudellinen nimike, niinku virallinen nimike. Onko se rakkauspetos petos?

00:27:51

Jaana: Se on petos. Tietysti riippuu mitä muuta siihen liittyy, että jos siinä vaan huijataan rahaa niin yleensä se on sitten niinku petos. Mutta jos siihen sitten liittyy rahanpesua tai jotain muuta niin sitten se... Että kyllähän siinä voi olla muitakin rikosnimikkeitä, tai voi olla kiristys. Että sitten voi olla tietenkin, että joskus näihin romanssihuijauksiin liittyy myös se, että pyydetään toista lähettämään intiimejä kuvia tai jotakin ja sitten jos sitä rahaa ei oikein ala tulla tai se rahan tulo loppuu, niin sitten voidaan käyttää tätä kiristystä myöskin keinona. Että, kyllä siellä voi olla muitakin rikosnimikkeitä.

00:28:32

Janina: Joo, tuo oli hyvä pointti myös, että se ei ole vaan se petosnimike, vaan siellä voi olla mitä vaan sitten, mitä siinä tilanteessa on ikinä sitten tapahtunutkaan. No mietitään seuraavaksi semmoista asiaa, että nyt ollaan puhuttu tästä – me ollaan oltu aika ytimessä tän romanssihuijauksen kanssa, että mitä siihen liittyy ja näitä rikosoikeudellisia asioita. Niin jos me puhutaan vähän tästä niinku ennaltaehkäisystä tai siitä, että miten voi välttyä joutumasta romanssihuijauksen kokijaksi.

00:29:01

Jaana: No se onkin hyvä kysymys.

00:29:03

Janina: Varmaan sitä tässä tän Nettideittiturvan kanssa myös seuraavat kolme vuotta mietitään.

00:29:07

Jaana: Niin varmaan joo, että mitkä ne olisi ne keinot... On kauhean ikävä sanoa, että ihmisen pitäisi olla silleen sopivasti epäluuloinen.

00:29:17

Janina: Niin, varsinkin rakkausasioissa.

00:29:19

Jaana: Niin, kun olisi mukavaa, että ihmiset vaan voisi niin kun olla onnellisia niistä asioista, mitä heille tapahtuu ja olla ennakkoluuloton.

00:29:27

Janina: Niin avoimia ja...

00:29:29

Jaana: Mutta että, kyllä sitten siinä kohtaa kuitenkin niinku, että jos se yhteydenotto mikä on aika tavallinen. Itsekin kuulun tavallaan kyllä kohderyhmään, että on keski-ikäinen nainen ja saan Facebookin ja Instagramin kautta seuraamispyyntöjä, ystäväpyyntöjä, ihan viikottain. Että siinä kohtaa täytyy pysähtyä, että "miksi tuo tuntematon ihminen haluaa olla minuun yhteydessä, että minkä ihmeen takia".

Ja sitten voi tulla tulla tuota noin niin Facebookiin niinku viestipyynnönä, koska sinnehän ei pysty niinku laittamaan viestiä, ennen kuin on tavallaan Facebook-kavereita. Niin sieltä voi tulla joku "hello beautiful" tai jotakin tämmöistä, niin että "no minkä ihmeen takia hän nyt juuri olisi valikoinut minut ja laittaisi minulle tämmöistä viestiä", että silloin ehkä kannattaa olla aika skeptinen. Mutta että sitten ongelma on hankalampi silloin kun ollaan deittipalstoilla, missä tietysti nää rikolliset väijyy myöskin.

00:30:29

Janina: Juuri näin, eli tinder ja Happy Pancake ja kaikki mitä näitä on.

00:30:35

Jaana: Joo, ja siellä se on hankalampaa, koska siellä oikeasti on myöskin ihmisiä, vaikka on ulkomaalaistaustaisia tai näin, ja voi olla englannin kielellä niitä tekstejä siellä, profiileja, että he ihan oikeasti hakee seuraa. Niin se, että miten sieltä sitten erotat sen, niin se onkin kyllä sitten isompi haaste ja me tiedetään myös, että nää rikolliset väijyy myös erilaisilla harrastesivuilla nykyään, että mikä taas sitten että olisi ikään kuin yhteinen harrastus ja että semmoisissa missä pääsee keskustelemaan. Pelisivuilla ja tämmöisillä, että ne ei ole pelkästään vaan niin kuin...

00:31:11

Janina: Kyllä, nää niinku viralliset ikään kuin mitä paljon käytetään. Joo tuo onkin semmoinen tuhannen taalan kysymys, että miten ikään kuin sitten tasapainotella sen asian kanssa, että oot siellä niin kun hakemassa kuitenkin sitä kumppania tai sitä mahdollista kumppania ja niinku deittiseuraa, että...

00:31:32

Jaana: Koska sehän on tosi otollinen, että jos siellä on jo valmiiksi ihmisiä, jotka kaipaavat, että löytäisivät jonkun ihmisen siihen niinku rinnalleen kulkemaan, niin silloinhan sitä on jo heti paljon otollisempi. Se on rikolliselle paljon pienempi työmaa sitten, että lähtee joku kaveripyynnön kautta.

00:31:49

Janina: Niin, että siinä on vielä sekin näkökulma. Ja sitten vähän juteltiin aikaisemmin siitä, että onko olemassa ikään kuin jotain erityishaavoittuvaisuutta liittyen siihen, että koska voi joutua romanssihuijauksen kokemaan, niin vähän juteltiin siitä, että jos on vaikka juuri eronnut, tai on pitkäaikainen kumppani

menehtynyt tai on niinku elämässä jotain isoja siirtymävaiheita tai kriisejä, ja jos niissä hetkissä sitten hakeutuu näille palstoille niin..?

00:32:25

Jaana: Joo niin kyllä tietysti se riski on olemassa, mutta että sitten jos todellakin niinku – silloin jos on suomalainen huijari liikkeellä, niin voi olla vähän isompi projekti sitten niinku tunnistaa. Että sitten nää ulkomailta selkeästi niinku tulevat tykkäykset tai mitä ne sitten onkaan, niin niiden kohdalla ehkä sitten ainakin kannattaa sitä käänteistä kuvahakua harjoittaa siinä kohtaa, ennen kuin nyt sitten lähtee pidemmälle. Ja sitten muistaa oikeasti ne, että missään tapauksessa sitä rahaa ei pidä lähettää. Ja tietysti se toinen – voi olla että sekään ei ole semmoinen, että se rahapyyntö tulee viikossa ja kahdessa. Se voi kestää muutaman kuukauden ennen kuin se rahapyyntö tulee.

00:33:17

Janina: Just näin.

00:33:18

Jaana: Mut siltikin, että jos me ajatellaan niinku normaalisti, niin ei yleensä suhteen alkuvaiheessa ainakaan pyydetä sitä rahaa. Että vasta oikeastaan sitten, kun ollaan niinku saman katon alla, niin sitten voi olla rahat yhteisiä jo. Mutta että kyllä siinä kohtaa aina kannattaa olla varovainen.

00:33:37

Janina: Kyllä, vaikka se olisi miten se tarina tai se asia kuulostaisi siltä, että... Mä ymmärrän, mä ymmärrän sen niinku kokijan vinkkelistä, että varsinkin jos on muutama kuukausi sitä viestittelyä siinä jo niinku takana, ja on syntynyt sellainen suhde, niin sitten on tosi hankala siihen hetkeen saada tuonne pääkoppaan taottua sitä tietoa, että nyt ei pitäisi sitä rahaa lähettää.

00:34:09

Jaana: Niin se on juuri näin. Ja kyllähän siinä tulee, että niinku puhuin tuossa aiemmin sitä, että asiantuntijat vertaa rakastumista niinku jopa psykoottiseen tilaan, ja tuota siinähan tulee niinku, vaikka nyt ei ihan psykoottisesta tilassakaan olisi, niin kyllähän siinä niinku tulee semmoinen, ei näe sitä vaaraa, tulee semmoinen niinku haavoittumattomuuden harha.

Että silloin kun on rakastunut, niin kaikki asiat sujuu. Sehän on niin, että rakastuneena niinku työt sujuu tosi näppärästi, opinnot sujuu, kaikki menee niin, että elämä on niinku tosi hienoa ja voimia riittää niinku vaikka kuinka, ei tarvitse untakaan kun muutaman tunnin yössä jos sitäkään. Niinhän se on. Ja silloin ajattelee, että ”muhun ei voi mikään koskea, mulle ei tapahdu tällä hetkellä nyt pahoja asioita”.

Koska rakkaus voittaa kaiken ja kaikki on hienoa ja se on ihanaa, ja niinhän sen pitää saada ollakin, mutta että sitten kun eihän tämmöisessä niinku ei suojaa oikein mikään, että vaikka on kuinka koulutettu tai on korkeassa asemassa tai on tämmöistä niinku verkon vaaroja tiedostava ihminen tai jotakin, niin se ei kyllä sitten välttämättä suojaa, jos on kovin rakastunut. Aika usein kuulee, että ”miten ihmiset voi olla niin hölmöjä”. Niin voisi kysyä, että miten ihmiset voi rakastua niin kovasti.

00:35:29

Janina: Niin siis tähän on myös tämmöinen niin kun evoluution - tai siis tää on niin syvä asia, että sitä ei oikein... Mä jotenkin sitä itse mietin niin, että jos lukee vaikka näitä klikkiuutisia romanssihuijauksista, niin jos menee niin kommenttipalstoille, niin se on nimenomaan just tätä, että syytetään ja tuomitaan sitä kokijaa aika isoillakin termeillä ja sanoilla. Mikä on ihan tavallaan siinä hetkessä ihan niinku se viimeisin asia, mitä sä voit toiselle ihmiselle tehdä. Koska toinen on tippunut aika kovaa sieltä pilvilinnoista ja maan tasalle.

Ja varmaan niinku se itsensä syyllistäminen ja valtava häpeä siitä tapahtuneesta. Niin siinä hetkessä on ihan

tosin tärkeätä, että hakeutuu avun piiriin, koska mä ajattelen, että se on myös jos tähän romanssihuijaukseen liittyy yhtä lailla se haavoittuvaisuus siitä, että kun on tässä rakkaushuomassa, niin myös se, että sitten kun on siinä häpeän tilassa ja siinä eristäytymisen tilassa että nää kaksi päätä ikään kuin missä pitäisi muistaa se, että hei tuota, miten hakeutua sinne avun piiriin?

00:36:42

Jaana: Aivan, ja se on iso haaste. Ja sitten kun se vielä näkyy joskus niin, että vaikka sitten itse alkaa se epäilemään sitä, että ”tässä voi olla huijaus”, se ei tarkoita sitä, että lopettaisi sen rahan lähettämisen. Että siihen vähän jää niihin viesteihin, niihin ihaniin viesteihin jää koukkuun. Ja silti saattaa lähettää sitä rahaa saadakseen niitä viestejä. Se ei ole mikään semmoinen tiedostettu ajattelu, että ”lähetänpä rahaa niin saan taas kauniita viestejä”, mutta että se on semmoinen tiedostamaton asia.

Ja usein ihmiset lukee uudelleen ja uudelleen niitä viestejä sitten, ja niistä saa voimaa sitten kuitenkin ja sillä tavalla, että se hyvänolon tunne mikä niistä tulee, niin se on niin voimakas. Ja se ruokkii kyllä jotain kohtaa sisimmässä niin vahvasti. Ja sitten tietenkin se profiili, se huijarin profiili, niin sehän on semmoinen unelmien ihminen jota oikeasti ei ole olemassakaan. Ei sellaista ole –

Kyllä me aina joudutaan, kun jonkun kanssa mennään yhteen, niin vähän joudutaan suodattamaan puolin ja toisin, että kaikki asiat ei ole aina ehkä ihan just niin nappiin. Mutta että sitten yhtäkkiä löytyykin se, joka vastaa niinku kaikkia, jopa sellaista mitä ei osannut unelmoida, että on niinku niin kertakaikkisen hieno ihminen siellä profiilin takana olevinaan, niin kyllähän sellaisesta haluaa pitää kiinni.

00:38:07

Janina: Juuri näin.

00:38:08

Jaana: Tavalla tai toisella, ja uskoa siihen, että ”mulla on tulemassa niinku hyvä elämä ton ihmisen kanssa”.

00:38:15

Janina: Just näin. Ja sen takia tää on ihan niinku valtavan jotenkin – ihminen, joka tän romanssihuijauksen kokee, on niin rikki revitty sitten kun paljastuukin, että on kyseessä huijaus. Ja sitten, mitä tuossa aikaisemminkin juteltiin, että on isoja taloudellisia menetyksiä, tai sitten vaikka ei olisikaan, niin isoja taloudellisia menetyksiä niin silti siinä.

Puhutaan vielä siitä, että sitten kun alkaa tulla näitä epäilyksiä. Me ollaan puhuttu tässä Nettideittiturvassa, että sitten kun alkaa sitä romanttista viestittelykaveria, alkaakin tulla näitä hälytyskelloja soida mielessä, että mistä niinku mistä tunnistaa? Me vähän juteltiin jo siitä, että ne rahapyynnöt, just tämä tämmöinen unelmien haavekuvakumppani – voiko sekin olla jo sellainen niinku tunnistamisen keino, että ikään kuin kaikki on vähän liian hyvin ollakseen totta?

00:39:34

Jaana: Joo kyllä varmasti. Ja tietenkin, ei voi sanoa, etteikö maailmassa olisi niitä unelmien kumppaneita, että aina joku voi olla jollekin se unelmien kumppani. Mutta että semmoisia, että niinku silloin kannattaa oikeasti lähteä ihan googlettamaan näillä kaikilla eri ’rakkauspetos’, ’romanssihuijaus’, ’love scam’, erilaisilla sanoilla, että mitä ihmiset kertoo. Meillä on mediassa tuolla kokemusasiantuntijoita, jotka kertoo siitä, että oikeasti saa kiinni siitä prosessista, että ”näin tää meni tolla, noin toi meni tuolla toisella ihmisellä ja itse asiassa mun tässä yhteydenpidossa tähän ihmiseen on näitä samoja elementtejä”. Että niinku tavallaan siinä kohtaa jo niinku vähän herätellä itseään että ja todella olla niinku epäluuloinen.

Ja tietysti kun tää on semmoinen, että jos sitä rahaa alkaa ulkomaille lähettämään, niin periaatteessa pankeillahan on mahdollisuus kieltäytyä lähettämästä. Että jos he epäilee, että se menee rikolliseen

toimintaan se raha, niin siinä mielessä niinku voi jättää, ja pankit aika paljon sitä tekeekin. Mutta että sitten tietysti aika moni suuttuu siitä ja vaihtaa pankkia. Että sitten tavallaan tietysti toivotaan, että pankit olisi kaikki yhtenäisessä rintamassa, että kukaan ei suostu, että pitää olla niinku selkeät selvitykset, että ”miten yhtäkkiä lähetät rahaa ulkomaille, että ootko käynyt siellä itse, onko sulla jotain sukulaisia tai mikä tää juttu on” Ja täähän on pankeille niinku hankala tilanne, että he joutuu oikeasti, he soittaa asiakkaille, laittaa sähköpostia ja he soittaa asiakkaille.

En voi sanoa, että kaikki pankit tekee niin tai kaikki jotka näitä asioita, rahansiirtoja hoitaa, mutta tiedän, että monissa pankeissa pyritään siihen käytäntöön että soitetaan ja se ei ole ihan helppo asia soittaa pankkivirkailijana ihmiselle, että ”he, mä haluaisin tietää, miksi sä lähetät rahaa”, koska sehän on, ajatellaan, että se on ihmisen yksityisasiasia, mihin minä rahani lähetän ja kenelle minä sitä annan, ja niinhän se loppuviimein onkin.

Ja tuossa kun puhuttiin siitä, että mitä läheinen voi tehdä, niin on myös hyvä muistuttaa uhrille, että jos se oikeasti, että ”minä tässä rinnalla epäilen, että sua nyt huijataan ja jos sä lähetät rahaa, niin pankki ei korvaa niitä, ja mikään tällainen Facebook tai Instagram tai mikään mikään tällainen somealusta, niin he ei pysty takaamaan sitä, etteikö profiilin takana olisi huijari. He ei pysty mitenkään sitä niinku seuraamaan ja sieltä ei myöskään ole saatavissa mitään korvauksia. Että nyt jos sä lähetät rahaa ja tulet huijatuksi, sä et saa niitä todennäköisesti mistään takaisin, koska on hyvin todennäköistä että myöskään sitä rikoksen tekijää ei välttämättä saada vastuuseen”.

00:42:16

Janina: Juuri näin.

00:42:17

Jaana: Että, se on niinku tärkeätä, että hänen on ymmärrettävä, että ”nyt oikeasti, että jos tää onkin huijaus, niin mä sitten menetän nämä rahat”. Vastuuta ei ole kenelläkään muulla siinä kohtaa.

00:42:28

Janina: Just näin. Eli sellainen niinku pehmeä realiteetti-herätyskello siihen tilanteeseen, että huolesta käsin.

00:42:37

Jaana: Kyllä. Ja se ei välttämättä auta heti. Mutta kyllä mä uskon, että se jää jollain tavalla sitten kytemään kuitenkin mieleen, että sitten kun joku on epäillyt siitä sivusta, niin ehkä sitten vähitellen kuitenkin, että ”hetkinen, mä luin tällaisesta ja se sanoi mulle näin, mun kaveri sanoi näin”. Että alkaa niinku yhdistelemään asioita.

00:42:59

Janina: Niin. Ja just sen takia me halutaan tehdä tässä Nettideittiturvassa myös tätä podcastia, koska halutaan tuoda niin kun eri keinoja ja muotoja ja eri linjojen kautta myös tätä tietoa ihmisten saataville siitä, kun voidaan kuitenkin tunnistaa näitä prosesseja, mitä tästä taustalla on. Mitäs nyt sitten, jos täälläkin vaikka linjoilla on nyt kuulija, joka on tän meidän jakson kuunnellut ja on silleen että ”okei, nyt täällä aika monta kohtaa raksi ruutuun”, niin mitä mitä siinä hetkessä? Miten voi olla RIKUun esimerkiksi yhteydessä?

00:43:36

Jaana: No, meillä on tietysti verkkosivut riku.fi, jossa on romanssihuijauksista aika paljon asiaa siellä myöskin. Ja meillä on siellä semmoinen testi, voi ihan itseksensä anonyymisti tehdä testin siellä, että mitkä asiat täytyy, ja sitten se testi antaa myös vastaukset, että voisiko tässä olla kysymys romanssihuijauksesta. Ja todellakin ottaa meihin yhteyttä, että meillä on 116006-numeroinen puhelin johon voi soittaa. Meillä on chat-palvelu. Ja sitten meillä on vielä meidän paikalliset palvelupisteet, nää kolmekymmentäyksi palvelupistettä.

Ja meihin voi olla yhteydessä nimettömänä, että ei tarvitse kertoa kuka on tai mistä on tai mitään, ja saa keskustella ja saa niinku tavallaan vielä sitten hänen tilanteeseensa, että mitä mitä se mahdollinen huijari on hänelle kertonut, niin me voidaan sitten yhdessä arvioida, että voisiko tässä oikeasti olla huijauksesta kysymys ja vielä antaa niitä neuvoja, että ”älä nyt tee sitä äläkä tee tätä, mutta sen sijaan katsopa vähän, että kysypä tuosta ja tästä” ja niinku miettiä. Ja sitten tietysti jos on selkeästi jo menettänyt rahaa, niin sitten mietitään sitä, että millä tavalla siitä sitten päästäisiin niinku selviytymään taloudellisesti.

Ja sitten tietysti miettiä, että jos sitten on oivaltanut, että tää onkin todella huijari, niin ei saa koskaan jättää ihmistä yksin. Että sitten on tosi tärkeätä, että me sitten mietitään, että mistä hän saa... usein tarvitaan ihan kriisiapua, ammattikriisiapua siinä tilanteessa ja mietitään, että mistä sen avun saa ja sikäli ollaankin tosi iloisia, että nyt on tällöinen uusi hanke saatu aikaan, mihin sitten voidaan myös ohjata ihmisiä.

Koska mä uskon myös, että kun puhutaan, että vertaistuella on iso voima monissa erilaisissa asioissa, niin varmasti myöskin tässä. Että on muitakin, jotka ovat kokeneet samaa. Ja jos päästään johonkin, on se sitten anonyymi verkossa tapahtuva ryhmä tai mikä hyvänsä, koska se häpeä on niin suuri, niin sitten on kaikki kokenut sen saman, siellä pystytään jakamaan myös paitsi sitä menetettyä rakkautta, niin myös jakaa sitä häpeän tunnetta. Ja niinku saada myös se ymmärrys, että ”hetkinen, että toi kaveri tuossa ryhmässä, niin sehän on ihan fiksu ihminen ja sillekin kävi näin, että ehkä mä en itsekään ihan tyhmä silti ole vaikka näin kävi”.

00:46:10

Janina: Juuri näin. Mahtava kiteytys ja kyllä, Nettideittiturvassa tosiaan tarjotaan myös yksilötukea, ja syksyllä ollaan aloittamassa myös näitä vertaisryhmät, että niistäkin löytyy lisää tietoa meidän nettisivuilta. Kuulijoille tiedoksi: nettideittiturva.fi. Sieltä löytyy myös kaikki tämä tieto. Tähän loppuun mä haluaisin kysyä sulta Jaana vielä, että mitä sä haluat sanoa kuulijoille? Mikä olisi semmoinen niin kun tällöinen timanttinen neuvo tähän loppuun? Liittyen näihin romanssinhuijauksiin, mitä pitää muistaa?

00:46:56

Jaana: Mä sanoisin, että pitää muistaa elää. Pitää muistaa tarttua iloisein onnellisiin asioihin. Mutta siitä huolimatta pitää olla vähän varovainen. Että silloin kun tapaa nimenomaan verkon kautta uuden ihmisen johon vähän ihastuu, niin ihan pieni varovaisuus kuitenkin. Pieni siemen sinne, että oikeasti katsoo, että onko tää ihminen jolla on muitakin tarkoitusperiä. Ja nimenomaan, sitten jos tuntuu, että hän on ihan oikealla asialla, niin siinä kohtaa herätä, jos rahaa pyydetään.

00:47:39

Janina: Ihan todella ihana neuvo. Kiitos ihan äärettömän paljon että olit vieraana, ja tosiaan Rikosuhripäivystyksen nettisivuilta löytyy myös lisää infoa ja yhteystietoja. Mutta kiitos myös kuulijoille, että kuuntelit tän jakson loppuun asti, ja ihanaa päivän tai illan tai mikä onkaan se aika koska tän kuuntelet, niin jatkoa sinne ja ollaan taas kuulolla pian.

00:48:08

[outro]

Janina: Olet juuri kuunnellut Romanssihuijausten verkossa -podcastin jakson. Koskiko jaksossa käsitellyt asiat sinua? Epäiletkö romanttista viestittelykaveriasi? Nettideittiturvan tukipalvelut voivat auttaa. Lisää tietoa osoitteesta nettideittiturva.fi. Romanssihuijausten verkossa on Nettideittiturva-hankkeen tuottama podcast. Sosped-säätiön ja Maria Akatemian tuottamaa hanketta rahoittaa STEA.